

REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 05-05-2025

Mødedato Mandag d. 05. maj 2025 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 5, Allerslev

Mødedeltagere Bente Blumensaat, Jens K. Jensen, Susanne Borup, Lis Vedel, Grethe Nørtoft Saabye, Klaus Kristiansen

Indholdsfortegnelse

EKL - Godkendelse af dagsorden.....	3
EKL - Orientering maj 2025.....	4
EKL - Lejre Kommuneplan 2025.....	5
EKL - Forslag og idéer til revision af Fingerplan.....	11
EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Forventet regnskab 1 - 2025.....	14
EKL - Eventuelt.....	18
EKL - Godkendelse af referat.....	19

Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Punkt 2: EKL - Orientering maj 2025

24-007873

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

A. Orientering om afholdt Møde i Lokal grøn trepart for Isefjord og Roskilde Fjord onsdag den 30. april 2025

Punkt 3: EKL - Lejre Kommuneplan 2025

24-007931

Beslutning

Ad. 1) Et flertal bestående af Grethe Saabye (C), Susanne Borup (F), Jens K. Jensen (V) og Bente Blumensaat (A) - i alt 4 - anbefaler indstillingen med følgende bemærkninger:

Om VE-anlæg ved Gøderup:

Positivudpegningen til solceller ved Gøderup reduceres ved, at arealet øst for jernbanen udgår.

Det skal undersøges, om den eksisterende reservation til biogasanlæg (området mellem Hovedvejen, Gammelgårdsvej og jernbanen) kan reduceres eller helt udgå til fordel for ny positiv udpegning til VE-produktion ved senere kommuneplanlægning.

Om grundstørrelser:

Under Generelle rammer/Anvendelsen og den overordnede rammesætning af lokalplanområderne/Boligområder (B) ændres normstørrelsen for grundstørrelser i fremtidige lokalplaner (side 269 i PDF'en):

For åben-lav boligbebyggelse ændres minimumsstørrelsen fra 500 til 600 m², så der kommer til at stå:

"600-700 m² for åben-lav boligbebyggelse for det enkelte jordstykke."

For tæt-lav boligbebyggelse ændres minimumsstørrelsen fra 150 til 200 m", så der kommer til at stå:

"200-300 m² for tæt-lav boligbebyggelse."

Om fordeling af boligtyper i nye lokalplaner:

Der indføres til nyt afsnit i redegørelsen i tema 1.1. Byudvikling og boliger under overskriften:

"Administration af rækkefølgeplanen":

Over tid tilstræbes, at nybyggeri fordeler sig ligeligt på boligtyperne tæt-lav og åben-lav. Fordelingen af boligtyper i rækkefølgeplanen er alene til illustration af antal boliger, der maksimalt kan opføres til henholdsvis åben-lav og tæt-lav boligbebyggelse.

Supplerende protokolleringer, der ikke fører til ændringer i kommuneplan:

Det skal undersøges, om der kan etableres en ny dagligvarebutik i Osted i overensstemmelse med scenarie 3, jf. bilag 8 ved senere kommuneplanlægning

Det skal indgå i overvejelserne i kommende kommuneplanlægning, om matrikel 7b9 i Kirke Hyllinge skal ændres til at kunne rumme offentlige formål.

Imod stemte Klaus Kristiansen (I) - i alt 1 - og fremsatte følgende bemærkning til protokollen:

Klaus Kristiansen (I) kan ikke støtte Kommuneplan 2025, idet planen åbner for nye boligområder med tæt-lav boligbebyggelse helt ned til 200 m² grundstørrelse. Dette er i direkte modstrid med Lejres profil som landkommune. Det vil fremme bymæssig fortætning og rækkehusbyggeri i stor skala, hvilket allerede ses i den forventede boligudvikling, hvor 50 % skal være rækkehuse, mod ca. 20 % i dag. Liberal Alliance ønsker i stedet, at der fortsat stilles krav om minimum 700 m² grunde ved åben-lav bebyggelse, og at den fremtidige udvikling tager udgangspunkt i selvstændige boliger med plads omkring sig - og ikke bymæssige boligklynger.

Øvrige forslag:

Bente Blumensaat (A) stillede ændringsforslag om, at matrikel 10b7 i Lejre, som i øjeblikket er fredet, omdannes, således at den ændres fra boligområde til offentlige formål. Det ønskes med henblik på planlægning af daginstitution, ældrecenter og/eller fritidsformål.

For stemte: Bente Blumensaat (A) - i alt 1

Imod stemte: Grethe Saabye (C), Susanne Borup (F), Jens K. Jensen (V) og Klaus Kristiansen (I) - i alt 4.

Forslaget blev ikke vedtaget.

Bente Blumensaat (A) stillede ændringsforslag om, at område 6b27 i Hvalsø tages ud, og ændres til at kunne rumme offentlige formål.

For stemte: Bente Blumensaat (A) - i alt 1.

Imod stemte: Grethe Saabye (C) og Jens K. Jensen (V) - i alt 2.

Undlod at stemme: Susanne Borup (F) og Klaus Kristiansen (I) - i alt 2.

Forslaget blev ikke vedtaget.

Ad. 2) - ad. 3) Indstillingerne anbefales

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. november 2025 at sende forslag til Lejre Kommuneplan 2025 i offentlig høring. Planforslaget var i høring fra december 2024 til februar 2025.

Under høringen er der kommet mere end 200 høringssvar. Undervejs har administrationen været i dialog med de statslige myndigheder om nødvendige tilpasninger i kommuneplanen.

Administrationen fremlægger her Lejre Kommuneplan 2025 til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre Kommuneplan 2025 godkendes endeligt med administrationens foreslåede ændringer i bilag 1 og 2.
2. at administrationen frem mod offentliggørelsen kan rette eventuelle fejl og manglende korrektur, der ikke ændrer på forståelsen.
3. at Lejre Kommuneplan 2025 offentliggøres hurtigst muligt efter tilretning.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. november 2024 at sende forslag til Lejre Kommuneplan 2025 i offentlig høring fra den 5. december 2024 til og med 5. februar 2025.

Planforslaget lægger rammerne for den fysiske udvikling af kommunen de næste 12 år og er et væsentligt dokument for, hvordan visionen Vores Sted skal omsættes i den fysiske verden.

Kommuneplanen er opbygget i tre niveauer:

1. Vision og hovedstruktur, der beskriver de særlige karakteristika ved Lejre Kommune og overordnede mål og greb for den fysiske udvikling af kommunen.
2. Retningslinjer for arealanvendelsen i byer, landsbyer og det åbne land. Afsnittene beskriver de forskellige benyttelses- og beskyttelsesinteresser, og hvad vi – med udgangspunkt i Vores Sted - vil have i fokus i udviklingen af vores steder, byer, natur, infrastruktur osv.
3. Rammer for lokalplanlægning: Her er dels generelle rammer for hele kommunen, samt specifikke rammer for de enkelte områder beskrevet. Samlet set danner rammerne grundlag for den efterfølgende lokalplanlægning og administration af den fysiske udvikling.

Den digitale udgave af forslag til Lejre Kommuneplan 2025, som blev sendt i høring, findes her: <https://lejre.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=15>

Planforslaget er også vedlagt i en PDF-udgave i bilag 3.

Planforslaget har været i høring på vores.lejre.dk, hvor høringssvarene fortsat er synlige. Disse kan tilgås via linket ovenfor. Det er første gang, at høringen af kommuneplanen foregår på vores.lejre.dk.

Udtalelser

Statslige indsigelser

Administrationen har været i dialog med en række statslige styrelser om emner, der strider mod de nationale interesser, og som derfor skal ændres, før planen kan vedtages endeligt. Der var to områder, som ikke blev afklaret inden høringsfristens udløb, og som resulterede i indsigelse fra staten:

1. *Rækkefølgeplan* - Plan- og Landdistriktsstyrelsen har vurderet, at byudviklingen i flere af kommunens byer har haft et omfang, der oversteg, hvad der kunne betegnes som byudvikling af lokal karakter. I følge Fingerplanen må byudviklingen i Lejre Kommune kun være af lokal karakter.
2. *Bevaringsværdigt landskab* - Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har kommenteret, at Lejre Kommune ikke havde redegjort for ændringer af bevaringsværdigt landskab i kommuneplanforslaget.

Indsigelser fra de statslige styrelser - inklusiv administrationens forhandlede forslag til ændringer - er vedhæftet separat i bilag 1. Godkendes administrationens forhandlede forslag, vil staten frafalde indsigelserne, og kommuneplanen vil kunne vedtages endeligt.

Høringssvar

Administrationen har modtaget 210 høringssvar, som er resumeret i bilag 2, hvidbogen, sammen med administrationens kommentarer og bud på ændringer. Høringssvarene er vedlagt i sin fulde form i bilag 4. Bilag 2 og bilag 4 findes i en interaktiv udgave på Lejre Kommunes hjemmeside via dette link: <https://www.lejre.dk/borger/bolig-byggeri-og-affald/kommuneplan-2025/kommuneplan-interaktive-bilag>.

De emner, der har fyldt mest i høringen, har været:

- *Boligudvikling og seniorboliger*
Ønsker om, at boligudvikling i Lejre by og Hvalsø begrænses, indtil infrastruktur og institutioner kan følge med. Ønsker om et mere varieret boligudbud, særligt til seniorer og ældre. Der er også ønsker om langsigtede byudviklingsplaner for de enkelte byområder.
- *Positiv-områder for VE-anlæg*
Frustrationer over placeringen af solceller, vindmøller og biogasanlæg nær Gøderup, Langvad, Glim og Øm. Forslag om alternative placeringer langs motorveje eller på tage. Enkelte ser potentiale i positiv-udpegning. Ganske få indsigelser til positiv-området ved Lejregårdsvej.
- *Initiativ til friskole i Lejre by*
Mange input om en friskole i Lejre by. De fleste bakker op om initiativet og mange mener, at friskolen kan aflaste folkeskolen og tilbyde et alternativ. Nogle udtrykker modstand mod placeringen ved Blæsenborgvej grundet fredning og trafikforhold og foreslår placering i den sydlige del af byen.
- *Madelungs Grusgrav i Hvalsø*
Forslag om ny boligramme i den vestlige del af området. Mange har ytret modstand imod det og ønsker i stedet, at området fastholdes til rekreative formål, når udvindingen ophører.
- *Trafiksikkerhed og gennemkørende trafik*
Mange ønsker om forbedringer af cykelstier og hastighedsdæmpende foranstaltninger på farlige strækninger. Flere forslag om specifikke cykelstiforbindelser og -forlængelser.
- *Mere og bedre natur*
Ønsker om bedre sammenhæng og større ambitioner i indsatsen for beskyttelse af grundvand, biodiversitet og natur (Grøn Trepert).

Brugerne på vores.lejre.dk har, udover høringssvarene, også givet 355 kommentarer og 1835 'likes' til andres høringssvar. Som tidligere beskrevet på vores.lejre.dk er kommentarer ikke behandlet som selvstændige høringssvar. I bilag 2, hvidbogen, er det nævnt, hvis høringssvar har givet anledning til stor opbakning eller debat. På vores.lejre.dk er det muligt at få vist for eksempel de mest diskuterede eller mest populære høringssvar.

Borgermøde den 23. januar 2025

Torsdag den 23. januar 2025 blev der afholdt borgermøde i Hvalsøhallen. 300 deltagere fik oplæg af Laila Kildesgaard fra

'Steder Skaber Folk' samt administrationen og deltog derefter i debatten om planforslaget. Noter fra borgermødet er vedlagt som bilag 5.

Administrationens vurdering

Generelt oplever administrationen høringssvarene som grundige og med mange gode input til udvikling og forbedring af de fysiske forhold i kommunens mange byer, landsbyer, natur med mere. En del høringssvar handler om emner, som ikke er reguleret af eller substantielle for kommuneplanen. Viden og konkrete idéer fra disse høringssvar er dog givet videre til vurdering i de relevante afdelinger i administrationen. For eksempel tages forslag om trafikikkerhed med til vurdering i forbindelse med den årlige prioritering af trafikikkerhedsmidlerne.

Samlet set vurderer administrationen, at de ændringer, der er foreslået i bilag 1 og 2 ikke kræver fornyet høring. Tiltræder Kommunalbestyrelsen indstillingen, forventer administrationen at kunne offentliggøre den endelige kommuneplan i begyndelsen af juni 2025.

Ændringer efter aftale med styrelserne

Rækkefølgeplanen

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har kort sagt vurderet, at der er for mange boliger i den rækkefølgeplan, der var offentliggjort med forslag til Kommuneplan 2025 - særligt i byerne Kirke Hyllinge og Gevninge. Administrationen har derfor redigeret i rækkefølgeplanen, så antallet af boliger i planperioden svarer til det, der blev godkendt med Kommuneplan 2021. Administrationens redigerede udgave af rækkefølgeplanen er accepteret af Plan- og Landdistriktsstyrelsen og indarbejdet i bilag 1.

Den redigerede rækkefølgeplan har efterfølgende været i partshøring hos de grundejere, der er blevet berørt af ændringerne. Under partshøringen modtog administrationen tre høringssvar, som er vedlagt i bilag 6. Grundejer i Kirke Såby udtrykker frustration over statslige begrænsninger for lokal udvikling i landdistrikterne igennem Fingerplanen. Grundejer i Kirke Hyllinge gør opmærksom på, at antallet af boliger i rammen Kirke Hyllinge Syd bør justeres til niveau i Kommuneplan 2021. Advokat for grundejer af 6 aæ, Gevninge ønsker, at der også i første planperiode bliver mulighed for at udvikle del af området, hvilket også var pointeret i høringssvar fra den ordinære høring af kommuneplanen - se bilag 2.

Statens indsigelser giver ikke mulighed for flere boliger i rækkefølgeplanen. På den baggrund vurderer administrationen, at høringssvarene under partshøringen ikke giver anledning til ændringer.

Bevaringsværdigt landskab

Styrelsen for Arealanvendelse og Vandmiljø har krævet en supplerende redegørelse for de områder, som på baggrund af landskabsanalysen fra 2024 ønskes udtaget som bevaringsværdigt landskab. På baggrund af dialog med styrelsen, nærmere undersøgelse af områderne, konsultation hos vores rådgiver på landskabsanalysen samt høringssvar fra grundejer af et af områderne foreslår administrationen, at fire arealer forbliver udpeget som bevaringsværdigt landskab: Tre arealer vest for Nørre Hyllinge samt Ejby Stenstrøning, som også er fredet. Derudover udgår råstofområde ved Østerrylgård af udpegningen.

Ændringer som følge af input på vores.lejre.dk

Høringssvar på vores.lejre.dk har givet anledning til få, mindre ændringer. Udover mindre tekstmæssige tilføjelser til kommuneplanens redegørelse foreslår administrationen ændringer af tre rammer (se nummer i bilag 2):

- Nr. 22: Den fredede del af rammeområde 6.B23 Stengården overføres til det rekreative rammeområde 6.R4.
- Nr. 30: Muligheden for at etablere en vej igennem Den grønne Kile fjernes fra rammebestemmelserne fra rammeområde 6.R2.
- Nr. 33: Rammeområde 6.R5 i Hvalsø tilrettes, så det stemmer overens med afgrænsningen i Kommuneplan 2017.
- Nr. 35: Afgrænsningen mellem ramme 7.B9 og 7.B10 justeres, så den følger delområde 3 i Lokalplan LK 90.
- Nr. 37: Ejendommen Bygaden 26, Kirke Hyllinge fastholdes som centerområde, som i Kommuneplan 2021.

Konkrete ønsker til nye rammer, der ikke har været en del af planforslaget, vil kræve et nyt planforlag og fornyet høring samt eventuel miljøvurdering, hvis disse skal inkluderes i Lejre Kommuneplan 2025. De ændringer, som administrationen har foreslået, er ikke af en karakter, der kræver fornyet høring.

Ønske om ændring af ramme 6.O10 ved Himmelev Behandlingshjem

I Forslag til Kommuneplan 2025 er en del af ramme 6.B13 for Sofie Madsensvej, Hvalsø, ændret til en ramme til offentlige formål (ramme 6.O10). Det er den del af rammen, hvor Hvalsø Børnehus og Himmelev Behandlingshjem ligger, samt det område der pt. er under lokalplanlægning til udvidelse af Himmelev Behandlingshjem. Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri besluttede på mødet den 5. marts 2024, at det uudnyttede område skulle planlægges til offentlige formål. Ændringen i Kommuneplan 2025 er derfor en konsekvens af denne beslutning.

Ejeren af det område, der er under lokalplanlægning, har i et møde med administrationen bedt om, at området bibeholdes som et boligområde, da det ikke er endelig afklaret om området skal udvikles til Himmelev Behandlingshjem.

Administrationen anbefaler med udgangspunkt i beslutningen fra 5. marts 2024, at fastholde området som et offentligt område. Det vil være muligt efterfølgende at tilpasse kommuneplanrammen til den anvendelse, som bliver fastlagt med den igangværende lokalplanproces.

Detailhandelsanalyse af ny dagligvarebutik i Osted

Rema1000 har i et høringssvar kritiseret den detailhandelsanalyse, som Lejre Kommune har fået udarbejdet på baggrund af Rema1000's ønske om at udlægge et område til ny dagligvarebutik i den nordlige del af Osted. Administrationen har bedt konsulentfirmaet CK & CO, som udarbejdede detailhandelsanalysen for Osted, om at revurdere analysen på baggrund af Rema1000's kritik. Hovedårsagen til de forskellige konklusioner er i følge CK & CO, at Rema 1000 går ud fra et større opland til en ny dagligvarebutik end CK & CO gør. Rema1000's høringssvar giver i følge CK & CO ikke anledning til at ændre i deres konklusioner. Vurderingen er vedlagt i bilag 7, og Lejre Kommunes detailhandelsanalyse er vedlagt i bilag 8.

Notat om seniorboliger

Administrationen har fået advokatfirmaet BechBruun til at beskrive kommunens muligheder for at påvirke, at nye boliger (henholdsvis på privat og kommunalt ejet areal) etableres som "seniorvenlige boliger" og at disse kun ejes/lejes af personer for eksempel over 55 år. Notatet er vedlagt i bilag 9.

BechBruun vurderer - for privat ejede grunde - at der i en lokalplan kan fastsættes bestemmelser om, at anvendelsen skal tiltænkes en bestemt brugerreds, for eksempel til ungdomsboliger eller seniorboliger, hvis dette planmæssigt kan begrundes, for eksempel af demografiske grunde.

BechBruun vurderer - for kommunalt ejede grunde - at Lejre Kommune i forbindelse med grundsalg kan fastsætte vilkår i udbuddet, der indeholder begrænsninger for ejendommens anvendelse. Det forudsætter, at vilkårene fremmer en særlig (saglig) kommunal interesse.

Notat om bygningshøjder

I forbindelsen med den politiske behandling af forslag til Kommuneplan 2025 blev forskelle mellem boliger i 1, 1½ og 2 plan drøftet. På baggrund af drøftelsen blev bestilt et notat, der forklarer forskellene. Administrationen har udarbejdet et notat, der beskriver forskellene mellem 1, 1½. og 2 plan. Notatet er vedlagt i bilag 10.

Miljøvurderingens sammenfattende redegørelse

I høringsperioden er der kommet enkelte kommentarer til miljørapporten af kommuneplanen. Kommentarerne har ikke substantiel betydning eller giver anledning til at foretage ændringer i miljøvurdering eller kommuneplan. Miljørapport er vedlagt i bilag 11.

Korrektur efter politisk behandling

Efter den politiske behandling vil den digitale udgave af kommuneplanen være lukket ned midlertidigt. Administrationen anmoder om kompetence til at foretage korrekturrettelse, der ikke har indholdsmæssige konsekvenser for kommuneplanen forud for den endelige offentliggørelse.

Økonomi og finansiering

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune.

Bilag

Bilag 1 - Statens indsigelser og indstilling til ændringer

Bilag 2- Hvidbog for behandling af høringssvar

Bilag 3 - Forslag til Kommuneplan 2025

Bilag 4 - Høringssvar samlet

Bilag 5 - Noter fra borgermøde 23. januar 2025

Bilag 6 - Høringssvar fra grundejere i partshøring om ændringer i rækkefølgeplan

Bilag 7 - Revurdering efter høringssvar om dagligvarebutik Osted

Bilag 8 - Detailhandelsanalyse Osted

Bilag 9 - Notat om seniorboliger

Bilag 10 - Notat om bygningshøjder og boligtypologier

Bilag 11 - Miljørapport - Lejre Kommuneplan 2025

Punkt 4: EKL - Forslag og idéer til revision af Fingerplan

25-003327

Beslutning

Indstillingen anbefales, idet udvalget tilføjer, at støj nævnes i høringssvaret som en yderligere hindring for lokal udvikling.

Resumé

Ministeren for byer og landdistrikter, Morten Dahlin, har i marts 2025 igangsat en revision af Fingerplanen 2019.

I den forbindelse kan hovedstadens 34 kommuner, øvrige interessenter og interesserede indsende forslag og idéer til revisionen frem til 2. juni 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at administrationens forslag under pkt. A-D godkendes og sendes ind som Lejre Kommunes bidrag til den kommende revision af Fingerplanen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Ministeren for byer og landdistrikter, Morten Dahlin, har den 10. marts 2025 igangsat en revision af Fingerplanen 2019. I den forbindelse igangsætter ministeren en dialog med hovedstadens 34 kommuner og øvrige interessenter og interesserede om forslag og ideer, der kan bidrage til at sikre balancen i Fingerplanens principper for hovedstadsområdets planlægning.

Den gældende regulering af hovedstadsområdets planlægning, Fingerplanen, er fra 2019, og ministeren for byer og landdistrikter ser et behov for, at denne regulering bliver opdateret.

Fingerplanrevisionen sætter særlig fokus på nye placeringsbehov (herunder i forhold til stationsnærhedsprincippet, tekniske- og forsyningsanlæg og nye typer af erhverv) samt anvendelsen af rekreative værdier i de grønne kiler.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har åbnet en høringsportal, hvor forslag og ideer kan indsendes indtil den 2. juni 2025. Det er By-, Land- og Kirkeministeriets mål at præsentere en revideret Fingerplan i 2026.

Administrationens vurdering

Administrationen foreslår, at Lejre Kommune byder ind med følgende på høringsportalen for Fingerplan 2026:

A) Transportkorridoren: Indsnævring af transportkorridoren ved Kirke Såby

Lejre Kommune har ved tidligere revision af Fingerplanen argumenteret for, at transportkorridoren har en ulogisk afgrænsning flere steder gennem Lejre Kommune.

Med Fingerplan 2013 blev transportkorridoren syd for Gevninge reduceret. Usikkerhed om placering af en eventuel fremtidig Kattegatforbindelse begrænsede reduktionen til kun at være ved Gevninge. Lejre Kommune foreslår, at transportkorridoren ved Kirke Såby indsnævres yderligere nu, hvor Kattegatforbindelsen er taget af dagsordenen.

Reduktionen er vigtig for at skabe mulighed for byudvikling ved Kirke Såby, én af kommunens store byer, for muligheden for at udvide med flere erhvervsarealer i forbindelse med de eksisterende erhvervsområder. I Forslag til Kommuneplan 2021 nedlagde Bolig- og Planstyrelsen veto mod udlægningen af et erhvervsområde inden for transportkorridoren på trods af, at Vejdirektoratet i mail til Lejre Kommune havde oplyst, at de ikke havde kommentarer til erhvervsudlægget.

Reduktionen er også vigtig for at ophæve restriktionerne for de mange ejendomme i det åbne land - ejendomme, der i dag ikke kan få landzonetilladelse til selv små ændringer – eller kun kan få tilladelse med nedrivningsvilkår.

Korridoren har i dag et afbrudt forløb, fordi Kirke Såby er uden for arealreservationen. Hvis reservationen ved Kirke Såby reduceres til at løbe mellem motorvejen og landevejen, vil reservationen have omtrentlig samme bredde, som

reservationen syd for Roskilde.

Der foreslås reduktioner på begge sider af motorvejen, som vist på kortet i bilag 1.

B) Transportkorridoren: Mulighed for at etablere solceller inden for transportkorridoren

Fingerplanens nuværende transportkorridorer er reserveret til fremtidig infrastruktur – projekter, der alt andet lige må forventes at tage lang tid at etablere – og som i dag står som uudnyttede arealer. Ved at anvende nogle af disse områder til solceller kan man fremme den grønne energi samtidig med, at man undgår at belaste nærmiljøerne med energianlæg. Solceller er relativt enkle at installere og kan ligeledes let fjernes, hvis der senere opstår behov for infrastrukturen i de pågældende områder.

Lejre Kommune opfordrer derfor til, at solceller kan indgå som en del af den bæredygtige arealanvendelse i transportkorridorerne. I en kommune som Lejre, der er omgivet af landskabsfredninger, bevaringsværdige landskaber, kulturværdier og relativ tæt bebyggelse i landområderne, er det meget vanskeligt at finde sammenhængende områder til solceller. Det synes oplagt at benytte dele af områderne langs motorvejen, der i forvejen er påvirket af infrastruktur, til at etablere solceller.

C) Byudvikling af lokal karakter

Lejre Kommune bidrager til hovedstadsområdet som det yderste fingerled. Kommunen består af 49 mindre byer og landsbyer, der tilbyder det gode og bæredygtige liv på landet i pagt med naturen, tæt på storbyen. Det er attraktive byer og landsbyer med offentlig og privat service til en mangfoldig befolkningsgruppe med alsidige interesser. Ydermere er Lejre Kommune rig på natur og kulturhistorie, hvilket Nationalpark Skjoldungernes Land vidner om. Det særlige ved at bo og arbejde i eller besøge Lejre er netop historiens tilstedeværelse i de fysiske omgivelser, herunder de gamle gårde, som ofte ligger i bevaringsværdige kulturmiljøer og landsbyer med udsigt over istidslandskabet.

Ønsker man at udvikle et spændende hovedstadsområde, også uden for København, med varierede boformer og et understøttende erhvervsliv, er det vigtigt at værne om den stedlige egenart og det lokale særkende, ved blandt andet at holde liv i byer og landsbyer i de yderste fingerled.

Fremtiden for befolkningen i Lejre Kommune er dog – lige som store del af landet – udfordret af den demografiske udvikling, hvor gruppen af ældre vokser, mens der bliver færre i den erhvervsaktive alder. Ydermere er det tydeligt, at boligsammensætningen i Lejre Kommune ikke understøtter fremtidens boligbehov. Hvis Lejre Kommune skal opretholde livet i 49 landsbyer, er der brug for flere boliger, der understøtter fremtidens boligbehov. Det er særligt påkrævet i byer med skoler, dagtilbud og dagligvarehandel. Det er oplagt at tale om genanvendelse af eksisterende bygninger både i byzone og landzone (se mere nedenfor). Men der er også behov for mindre byvækst - også uden for stationsbyerne/centerbyerne - hvis der skal sættes gang i boligrotation, vedligehold og energireovering af den eksisterende boligmasse.

Ifølge Fingerplanen har Lejre Kommune i dag mulighed for byudvikling af lokal karakter i tilknytning til de tre centerbyer Hvalsø, Lejre og Kirke Hyllinge eller som afrunding af andre bysamfund. Ved byudvikling af lokal karakter forstås udvikling med erhverv og byfunktioner, som betjener et opland, der omfatter kommunen og nabokommuner, men ikke et regionalt opland svarende til større dele af hovedstadsområdet.

Lejre Kommune foreslår, at der med en revideret fingerplan gives mere frihed til, at kommunerne i det 'øvrige hovedstadsområde' kan planlægge for mindre byvækst uden for kommuncentrenene. Det skal ske for at sikre de lokale skoler, børnehaver, dagligvarehandel og lokale arbejdspladser, så byerne forbliver attraktive for tilflyttere. Det er Kommunalbestyrelsen, der har det lokale kendskab, samt ansvaret for at planlægge for attraktive, levende byer og landsbyer.

Lejre Kommune foreslår, at der findes en anden formulering end 'afrunding af andre byer', da den har vist sig for snæver for til at sikre levende byer – blandt andet i klagenævnsafgørelser.

Ydermere foreslår Lejre Kommune, at praksis med administration af, hvad der tolkes som lokal udvikling, ændres. I dag tolkes reglen sådan, at det kun er muligt at boligudvikle for ca. 10 %'s forøgelse af befolkningstallet i en by. I små byer betyder den praksis, at det ikke er muligt at bygge tæt-lav boligbebyggelse med mindre boliger for eksempel i form af nye rækkehuse, da der skal en vis volumen i et byggeprojekt, før der er økonomi til, at det kan gennemføres. Og det er netop de mindre boliger til par og enlige, der er mangel på i de mindre byer. Eksisterende praksis for tolkning af, hvad der er lokal karakter, fastholder derfor de mindre byer i en negativ spiral. Det kan måske håndteres ved en minimumsgrænse, der kan sikre økonomisk bæredygtige byggeprojekter. På den måde kan tommelfingerreglen om, at ca. 10 % fastholdes ved de større byer. Lejre Kommune stiller gerne op til yderligere dialog.

Byudvikling af lokal karakter begrænser også unødigt Lejre Kommunes erhvervsudvikling. Fingerplanen stiller krav om, at der ikke må etableres kontorerhverv på mere end 1500 m². Lejre Kommune har en veluddannet befolkning og en

arbejdsstyrke, hvor ca. 70 % pendler på arbejde. I forhold til at sikre lokale arbejdspladser, der i højere grad afspejler lokalbefolkningens jobpræferencer - der også kan være med til at begrænse pendlingen - foreslår Lejre Kommune, at Fingerplanens begrænsninger for udvikling af kontorarbejdspladser i 'det øvrige hovedstadsområde' ændres, så det også er muligt at etablere kontorhverv over 1500 m². Det kan også komme på tale i genanvendelsen af overflødiggjorte bygninger, hvilket Lejre Kommune forsøgte ved at udlægge en erhvervsramme til kontorhverv ved Ledreborg Slot i Kommuneplan 2017, hvilket ikke blev tilladt på grund af Fingerplanens bestemmelser.

Sammenfattende ønsker Lejre Kommune at få større indflydelse på at planlægge for mindre byvækst i de mindre byer uden for centerbyerne, så vitale funktioner som skoler, dagtilbud, og dagligvarehandel er attraktive for borgerne, og der findes lokale arbejdspladser til eksisterende befolkning. Attraktive og levende byer og landsbyer er også vigtige for de mange besøgende, der bruger det yderste fingerled i hovedstadsområdet til rekreation og opladning til det travle liv i storbyen.

D) Genanvendelse af eksisterende bygningsmasse

I regeringens landdistriktsudspil fra august 2024 fremgår det, at mulighederne for at genanvende, ombygge og foretage mindre udvidelser af overflødiggjorte bygninger skal forbedres (se bilag 2).

Lejre Kommune vil gerne bakke op om, at det bliver lettere at omdanne eksisterende bygningsmasse til nye formål – både indenfor og uden for landsbyafgrænsningerne. Noget af det særlige ved at bo i eller besøge Lejre er netop historiens tilstedeværelse i de fysiske omgivelser herunder de gamle gårde, som ofte ligger i bevaringsværdige kulturmiljøer i landsbyerne med udsigt over istidslandskabet. Ønsker man at udvikle et spændende hovedstadsområde, også uden for København, med varierede boformer, er det vigtigt at værne om den stedlige egenart og det lokale særkende, ved blandt andet at holde liv i den eksisterende bygningsmasse.

Lejre Kommune har oplevet, at tolkningen af, hvad der har lokal karakter, har sat begrænsninger for, hvor mange boliger der kan indrettes i eksisterende bygningsmasse. Det er ofte dyrere at genanvende eksisterende bygningsmasse end at rive ned og bygge nyt. Så hvis boligantallet er afgørende for, at en eksisterende bygning kan genanvendes, bør det være klimaperspektivet, risikoen for forfald samt livet i landsbyen, der skal vægtes højest.

Lejre Kommune oplever en interesse for at dyrke landbrug på nye måder. Det er for eksempel regenerativt landbrug, permakultur eller andet. Nye dyrkningsformer betyder i nogen sammenhænge behov for flere boliger på gårdene og understøtter også behovet for friere rammer for Kommunalbestyrelsen til at tillade flere boliger i eksisterende bygninger.

Bilag

Bilag 1_Kort med forslag til ny transportkorridor i Lejre Kommune

Bilag 2_Regeringens_landdistriktsudspil_Sammenhaeng_og_balance._Frihed__fremtid_og_muligheder_i_Danmark

Punkt 5: EKL/KFT/SSÆ/BU/TMB/JAI - Forventet regnskab 1 - 2025

25-003110

Beslutning

Indstillingerne anbefales for så vidt angår udvalgets områder

Resumé

Forventet regnskab 1 for 2025 giver et samlet overblik over det forventede regnskabsresultat for Lejre Kommune i 2025. Det overordnede billede er, at der generelt set er godt styr på økonomien i Lejre Kommune.

Forventninger til regnskabet for 2025 viser mindreforbrug eller budgetoverholdelse på samtlige udvalgsområder i Lejre Kommune på nær Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration.

Opmærksomheden henledes dels på et mindreforbrug på det specialiserede børneområde på 5,5 mio. kr. samt et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., et mindreforbrug på det specialiserede voksenområde på 1,0 mio. kr. samt et mindreforbrug på velfærds- og omsorgsområdet på 3,7 mio. kr. Der har gennem flere år været fokus på faglig og økonomisk styring på områderne, og det fortsatte fokus vedbliver i 2025.

På Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration ses på nuværende tidspunkt budgetoverskridelse. Administrationen forventer en kompensation som følge af midtvejsregulering af udgifterne på beskæftigelsesområdet. Reformarbejdet på beskæftigelsesområdet giver usikkerhed i forhold til regnskabsresultatet for 2025.

Hovedkonklusionerne i Forventet regnskab 1 er:

- Mindreforbrug på samlet set 7,96 mio. kr. vedrørende områder med overførselsadgang
- Mindreforbrug på 5,66 mio. kr. vedrørende områder uden overførselsadgang
- Mindreforbrug på 61,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for anlægsprojekterne

Forklaring på afvigelserne er nærmere beskrevet i bilag 1 - Uddybning af forventninger på udvalgsniveau og politikområder.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Forventet regnskab 1 - 2025 godkendes.
2. at administrative budgetkorrektioner (omplacering mellem bevillinger, som samlet går i 0) jf. bilag 2, godkendes.
3. at tillægsbevillinger på netto 142 t. kr. i 2025, og 132 t. kr. fra 2026 til 2029 jf. bilag 3 godkendes.
4. at der gives en bevilling på 492 t. kr. til kollektiv modregning af betinget bloktilskud, som finansieres af kassen.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab 1 for 2025 omfatter alle kommunens udgiftstyper såvel drifts- og anlægsudgifter som indtægter, renter og lån.

Nedenstående tabel 1 viser et mindreforbrug på de skattefinansierede nettodriftsudgifter på 14,1 mio. kr. og et merforbrug på 0,5 mio. kr. vedrørende de brugerfinansierede områder (renovation og rotter), således at der i alt forventes et mindreforbrug på 13,6 mio. kr. i forhold til korrigeret budget efter vedtaget Forventet regnskab 1.

Tabel 1: Forventet årsresultat for Lejre Kommune 2025

Resultatopgørelse (mio. kr.)	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Korrigeret budget efter vedtaget FR1-25	Forventet regnskab 2025	FV. regnskabsafvigelse i forhold til: Merforbrug = + Mindreforbrug = -	
					Korr. budget	Korr. budget efter vedtaget FR1-25
Indtægter	-2.227,8	-2.227,8	-2.227,3	-2.227,3	0,5	0,0
Skattefinansierede nettodriftsudgifter	2.049,6	2.081,4	2.081,2	2.067,1	-14,2	-14,1
Brugerfinansierede udgifter	-5,0	-5,0	-5,0	-4,5	0,5	0,5
Anlægsudgifter	99,1	281,0	281,0	219,3	-61,7	-61,7
Køb og salg af grund og bygninger	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Optagne lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renter	5,0	5,7	5,7	1,0	-4,7	-4,7
Afdrag på lån	39,2	39,2	39,2	39,5	0,3	0,3
Balanceforskydninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kasseopbygning	39,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udgifter i alt	2.187,9	2.402,3	2.402,2	2.322,4	-79,9	-79,8
Likviditetsunderskud (+)						
Likviditetsoverskud (-)	-39,9	174,5	174,9	95,1	-79,4	-79,8

Hovedresultaterne i Forventet regnskab 1 for 2025 er:

- De skattefinansierede nettodriftsudgifter udviser et samlet mindreforbrug på 14,1 mio. kr. sammenlignet med det korrigerede budget.
- Området finansieret af brugerne (renovation og rottebekæmpelse) viser et merforbrug på 0,5 mio. kr.
- Anlægsudgifterne forventes at beløbe sig til 219,7 mio. kr. i 2025. Dette tal inkluderer både projekter overført fra 2024 og udgifter, der forventes overført til 2026.
- På afdrag på lån forventes et merforbrug på 0,5 mio. kr.
- På renter forventes et mindreforbrug på 4,7 mio. kr.
- Der forventes et likviditetsunderskud (kasseforbrug) på 95,1 mio. kr.
- Kasseforbruget i 2025 forventes at blive 79,8 mio. kr. lavere end budgetteret, hvilket i høj grad skyldes at anlægsudgifterne forventes at blive lavere end det korrigerede budget.
- Forventet regnskab 1 er baseret på forbruget og det korrigerede budget pr. 31. marts 2025. Beslutningerne truffet af Kommunalbestyrelsen den 28. april 2025 er ikke inkluderet i den ovenstående oversigt.
- Der forventes mindreindtægter på 0,5 mio. kr. Det skyldes, at kommunerne under ét overskrider de aftalte rammer for deres budgetterede serviceudgifter med 100,5 mio. kr. Efter gældende regler vil budgetoverskridelsen blive kollektivt modregnet i udbetalingen af det betingede bloktilskud til kommunerne. Lejre Kommunes andel er 492 t. kr.

Forventninger til årsresultatet fordelt på politikområder fremgår af bilag 1, hvor der også er detaljerede forklaringer opdelt efter udvalgsområder. I denne sagsfremstilling er kun fremhævet de væsentligste forklaringer, og de er beskrevet helt kort, men ellers henvises til bilag 1 for en nærmere beskrivelse af de enkelte områder.

I nedenstående beskrives væsentlige afvigelser i Forventet regnskab 1.

Drift

De samlede driftsudgifter skønnes at udgøre 2.067,1 mio. kr. i forhold til korrigeret budget på 2081,2 mio. kr. inklusive budgetomplaceringer og ansøgte tillægsbevillinger. Det er knap 14 mio. kr. under det korrigerede budget.

Forventninger til regnskabet for 2025 viser mindreforbrug eller budgetoverholdelse på samtlige udvalgsområder i Lejre Kommune på nær Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration. Opmærksomheden henledes dels på et mindreforbrug på det specialiserede børneområde på 5,5 mio. kr. samt et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., et mindreforbrug på det specialiserede voksenområde på 1,0 mio. kr. samt et mindreforbrug på velfærds- og omsorgsområdet på 3,7 mio. kr.

Det specialiserede voksen-, børne- og ungeområde og specialundervisning

Områderne har været i fokus i flere år, og med budget 2024 blev der igangsat indsatser på områderne. Der har gennem

flere år været fokus på faglig og økonomisk styring på områderne, og det fortsatte fokus vedbliver i 2025.

På det specialiserede voksenområde forventes et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, inklusive budgetomplaceringer.

Indsatserne handler om at tilbyde forskellige former for hjælp og støtte til borgerne, således at de ikke får behov for et decideret botilbud. Der forventes 9,5 færre omregnede helårsborgere i botilbud end budgetlagt.

På det specialiserede børne- og ungeområde inklusive Familiehuset forventes et mindreforbrug på 6,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, inklusive budgetomplacering. Der forventes et mindreforbrug på 5,5 mio. kr. på det specialiserede børneområde, der skyldes færre anbragte børn og unge på anbringelsesområdet end budgetteret, færre forebyggende foranstaltninger end budgetteret, færre ungdomskriminalitetsager og ligeledes færre i særlige dagtilbud, end hvad der har været budgetteret med. Der forventes et mindreforbrug på Familiehuset på 0,5 mio. kr., der skyldes vakante stillinger.

På specialundervisning forventes et merforbrug på 0,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, inklusive budgetomplaceringer. Merforbruget skyldes flere udgifter end forventet i relation til transformationen af området og et fokus på, at omstillingen skal ske gradvist, således at organisationen kan følge med. Der er samtidig tilført midler til Firkløverskolen i relation til den økonomiske tildeling, som blev besluttet i forlængelse af specialanalysen. Dertil kommer, at der blev overført et merforbrug fra 2024. Forbruget følges tæt, ligesom der sker et øget fokus på effekten af kompetenceudviklingsmidlerne på tværs af skolerne, så endnu flere børn kan mødes på bedst mulig vis og udvikles og trives.

Velfærd og Omsorg

På politikområde Velfærd og Omsorg forventes et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, såfremt ansøgte budgetomplaceringer og tillægsbevillinger godkendes og indarbejdes i budgettet. Det skyldes primært mindreforbrug på visitationen, genoptræning samt aktivitetscentre.

Der har først på året været færre timer til kommunal og privat leverandør afledt af nedgang i opgaver i to distrikter samt meget få timer til fritvalgsbevis. På Genoptræning forventes mindreforbrug som følge af øget investering i rehabilitering og forebyggelse. På Aktivitetscentre forventes et mindreforbrug ud fra planlægning af året.

Der sker flere administrative omplaceringer ved Forventet regnskab 1. Af budget til ældrereformen fordeles en andel til kvalitetsløft i ældreplejen på 2,5 mio. kr., der skal bidrage til omstilling, kontinuitet og øget kvalitet. Ud af de 2,5 mio. kr. tildeles Plejehjemmet Ammershøjparken, Bøgebakken Plejehjem og Hvalsø Plejehjem samlet 1,4 mio. kr. Midlerne fordeles med 1/3 til hvert plejehjem i stedet for ud fra lønudgift, da Hvalsø Plejehjem ikke har stordriftsfordele. De resterende 1,1 mio. kr. tildeles Hjemme- og Sygepleje og Rehabilitering.

Beskæftigelse

På Udvalget for Job, Arbejdsmarked & Integration ses på nuværende tidspunkt budgetoverskridelse. Merforbruget ses blandt andet på stigning i antallet af jobparate kontanthjælpsborgere siden oktober 2024, fleksjobområdet (fleksjob og ledighedsydelse) er generelt i vækst. Herudover er der flere fuldtidspersoner på jobafklaringsforløb og på førtidspension end budgetlagt samt flere modtagere af sygedagpenge og dagpenge end budgetlagt.

Der forventes en midtvejsregulering af stigning i udgifter på beskæftigelsesområdet, og hvis udgiftsniveauet fortsætter og ender med at ligge højere end aftaleniveauet imellem regeringen og KL i økonomiaftalen for 2025, vil det betyde en kompensation til kommunerne.

Der pågår aktuelt et større landspolitisk reformarbejde af beskæftigelsesområdet. Desuden er det blevet politisk aftalt, at kontanthjælps- og integrationsområdet skal have ny ydelsesstruktur. Det betyder blandt andet, at visse ydelser lægges sammen, og at satserne ændres. De økonomistyringsmæssige konsekvenser og de budget- og finansieringsmæssige konsekvenser er ikke kendte for nuværende. Derfor giver reformarbejdet på beskæftigelsesområdet en usikkerhed omkring regnskabsresultatet for 2025.

Servicero busthedspuljen

Ved Forventet regnskab 1 har servicero busthedspuljen et korrigeret budget på 10 mio. kr., og der forventes et mindreforbrug på 10 mio. kr. på nuværende tidspunkt, da midlerne endnu ikke er disponeret.

Regnskabet for 2024 på servicero busthedspuljen viste et mindreforbrug på 3,0 mio. kr. og blev i overførselssagen, som Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen godkendte ved møderne i marts 2025, overført til 2025. Anvendelse og udmøntning af servicero busthedspuljen for 2024 bliver behandlet i anden sag på møderne i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i maj 2025.

Byggesagsgebyr

Indtægterne på byggesagsgebyr forventes at blive på 0,75 mio. kr. ud af et budget på 2,6 mio. kr., hvilket svarer til en mindreindtægt på 1,85 mio. kr. Det skyldes blandt andet, at der kun opkræves gebyr for sager, der er indkommet efter 1. januar i 2024. Herudover er der budgetlagt med gebyr ved afslutningen af en byggesag (dette gælder først fra sager ansøgt efter 1. januar 2024), og det vurderes på nuværende tidspunkt, at der kan være flere års forsinkelse.

Der ses på nuværende tidspunkt mindre gebyr gennemsnitligt pr. sag, da det kun er sagsbehandling efter byggeloven, som gebyret kan opkræves for. Der vil senere på året blive fremlagt en sag omkring håndtering af mindreindtægt med henblik på en permanent løsning.

Anlæg

Der forventes anlægsudgifter på 219,7 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på 281 mio. kr. De forventede anlægsudgifter forventes dermed at være 61,3 mio. kr. under korrigeret budget. Forbruget på anlæg lå i 2023 på 77 mio. kr. og i 2024 på ca. 106 mio. kr. Forbrugsprocenten pr. 31. marts 2025 ligger på 6,59 %. Ud fra tidligere års forbrug samt forbrugsprocenten ved Forventet regnskab 1 forventes forbruget på anlæg at ligge under nuværende indmeldte forventninger til forbrug.

Likviditet

Aktuelt har Lejre Kommune pr. 31. oktober 2024 en gennemsnitlig likviditet på 296,1 mio. kr. (gennemsnit over 365 dage). Der forventes ikke store udsving i dette tal i løbet af 2025.

Bilag

Bilag 1 - Bemærkninger til Forventet Regnskab 1.docx

Bilag 2 - Budgetomplaceringer

Bilag 3 - Tillægsbevillinger

Bilag 4 - FR1-25 fordelt på bevillinger

Bilag 5 - Anlægsopfølgning 2025

Bilag 6 - Indtægter

Bilag 7 - Pædagogisk personale i dagtilbud FR1

Punkt 6: EKL - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt

Punkt 7: EKL - Godkendelse af referat

Beslutning